

บทที่ 1

บทนำ

ข่าวการตายของคนงานจำนวน 187 คน และบาดเจ็บเป็นจำนวนร้อยคนจากเหตุการณ์เพลิงไหม้โรงงานเคเดอร์ อินดัสเทรียล (ไทยแลนด์) บรรจบกับเหตุการณ์โรงแรมรอยัล พลาซ่า นครราชสีมา ได้ถล่มลงมา ยังผลให้ผู้คนจำนวนมากได้รับบาดเจ็บ ล้มตาย และมีอีกจำนวนไม่น้อยที่ต้องอยู่ในสภาพพิการทางร่างกายและจิตใจไปชั่วชีวิต ถ้าจะประมาณค่าของความสูญเสียในแง่ทรัพยากรมนุษย์ที่ดำรงฐานะเป็นผู้พัฒนาสังคมและประเทศชาติแล้ว เราจะไม่สามารถแสดงตัวเลขออกมาเป็นตัวเงินได้เลย และก็จะมิใช่ในลักษณะเช่นนี้กับห้างสรรพสินค้าอื่น ๆ อีกหลายแห่ง

การก่อสร้างโรงงาน หรือการต่อเติมโรงแรม และห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ อย่างเร่งด่วน เพื่อเพิ่มผลผลิตหรือบริการให้มากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมการก่อสร้างทั้งในส่วน of สถาปนิกและวิศวกรต่างตกอยู่ในสภาพที่ประมาท และขาดความระมัดระวัง จึงส่งผลให้เกิดความผิดพลาดทางด้านเทคนิค และเป็นผลให้เกิดเหตุการณ์ที่สะเทือนใจดังกล่าวขึ้น

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่าเจ้าของกิจการอยู่ในสภาพที่รีบเร่ง ดำเนินการทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อให้ธุรกิจของตนเองสามารถกอบโกยผลกำไรให้ได้มากที่สุด การกระทำดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า การแสวงหาผลกำไรของนักธุรกิจนั้นไม่ได้คำนึงถึงจริยธรรมเลย และเมื่อมีข่าวเกี่ยวกับการทำผิดจริยธรรมของธุรกิจ เราก็จะพบว่าจะมีการขยายตัวของกลุ่มต่างๆ ที่ต่อต้านการทำผิดจริยธรรมของธุรกิจ ปฏิบัติการของสังคมต่อการทำผิดจริยธรรมของธุรกิจเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า มีคนเป็นจำนวนมากที่ต้องการให้ธุรกิจดำเนินไปอย่างมีจริยธรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า ปัญหาทางจริยธรรมในการประกอบธุรกิจนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ควรจะได้รับการศึกษาค้นคว้า และผู้วิจัยเชื่อว่าพุทธศาสนาจะมีทางออกให้กับปัญหานี้ และทางออกนี้น่าจะเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ซึ่งมีพุทธศาสนาเป็นรากฐานทางวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

1. วิทยานิพนธ์นี้จะพิจารณาปัญหาทางจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ โดยเริ่มจากการศึกษาความสัมพันธ์ของธุรกิจกับจริยธรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าธุรกิจมีได้อยู่นอกเหนือขอบเขตของจริยธรรม ดังนั้นธุรกิจจะต้องดำเนินไปภายใต้กรอบจริยธรรมเหมือนกิจกรรมอื่นๆของมนุษย์ นอกจากนี้จะได้พิจารณาถึงปัญหาทางจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ โดยใช้กรอบของทฤษฎีทางเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ทั้งนี้เพื่อจะได้สามารถพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกธุรกิจ ซึ่งเน้นการแข่งขันเสรี

2. เพื่อเสนอทางออกในการแก้ปัญหาทางจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ โดยใช้พุทธจริยศาสตร์เป็นแนวทาง ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเห็นว่าพุทธศาสนาจะมีทางออกให้กับปัญหานี้และทางออกนี้น่าจะเหมาะสมกับสภาพของสังคมไทยที่มีพุทธศาสนาเป็นรากฐานทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่ามิมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจอยู่หลายมโนทัศน์ เช่น หลักสัมมาอาชีวะ หลักปฏิจจสมุပ္บาท ฯลฯ ซึ่งควรจะศึกษาและวิเคราะห์อย่างละเอียด เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหานี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. คัดเลือกเอกสาร หนังสือ บทความที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและจริยศาสตร์
2. อ่าน และวิเคราะห์ทรรศนะต่างๆ
3. สืบหาพระไตรปิฎก เพื่อหามโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ
4. เขียนรวบรวมประเด็น ข้อโต้แย้ง ข้อวิจารณ์และสรุปเพื่อเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา

สมมติฐาน

ผู้วิจัยมีสมมติฐานว่าพุทธจริยศาสตร์สามารถช่วยแก้ปัญหาทางจริยธรรมในการประกอบธุรกิจได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ
2. ได้แนวทางในการแก้ปัญหาทางจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ

การเสนอประเด็น

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการ แบบพรรณนาความ (DESCRIPTIVE) และแบบวิเคราะห์ (ANALYSIS) ควบคู่กันไป โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นบทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- บทที่ 1 : บทนำ (กล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์และขอบเขต
วิธีดำเนินการวิจัย สมมติฐาน ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และ
การเสนอประเด็น)
- บทที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจกับจริยธรรม
- บทที่ 3 : ธุรกิจกับปัญหาทางจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ
- บทที่ 4 : เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธจริยศาสตร์
- บทที่ 5 : บทสรุป การนำพุทธจริยศาสตร์มาแก้ปัญหาทางจริยธรรมในการ
ประกอบธุรกิจ

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย